Uradni list
Evropske unije

SL
Serija L

2026/1124

27.5.2026

IZVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2026/1124

z dne 26. maja 2026

o opustitvi postopkov aktivnega oplemenitenja za surovi trsni sladkor za pridobivanje belega sladkorja

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o vzpostavitvi skupne ureditve trgov kmetijskih proizvodov in razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 922/72, (EGS) št. 234/79, (ES) št. 1037/2001 in (ES) št. 1234/2007 ([1]) ter zlasti člena 195 in člena 229(2) Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Člen 195 Uredbe (EU) št. 1308/2013 določa možnost, da Komisija opusti postopke aktivnega oplemenitenja v primeru motenj ali morebitnih motenj na trgu Unije. Ukrep iz navedenega člena je ukrep splošne uporabe, o katerem Komisija odloči z izvedbeno uredbo Komisije.

(2) Aktivno oplemenitenje je poseben carinski postopek iz člena 256 Uredbe (EU) št. 952/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ([2]), v skladu s katerim se neunijsko blago lahko uporabi brez uvoznih in drugih dajatev na carinskem območju Unije v eni ali več operacijah oplemenitenja, preden se ponovno izvozi ali sprosti v prosti promet na carinskem območju Unije, ob upoštevanju veljavnih uvoznih in drugih dajatev. Gospodarski subjekti Unije morajo zaprositi za dovoljenje za uporabo postopka aktivnega oplemenitenja v skladu s členom 211(1) navedene uredbe.

(3) Pri aktivnem oplemenitenju obstajata dva postopka: neunijsko blago se lahko uvozi, oplemeniti in sčasoma ponovno izvozi (IM-EX) ali pa lahko gospodarski subjekti zaprosijo za dovoljenje za predhodni izvoz oplemenitenih proizvodov, pridobljenih iz enakovrednega blaga, ki ga sestavlja unijsko blago, po katerem se lahko neunijsko blago, ki se nadomesti z enakovrednim blagom, v omejenem časovnem obdobju uvozi v Unijo brez uvoznih in drugih dajatev ter sprosti v prosti promet na carinskem območju Unije (EX-IM). Za sladkor Priloga 71–04 k Delegirani uredbi Komisije (EU) 2015/2446 ([3]) dovoljuje uporabo enakovrednega blaga za neunijski surovi trsni sladkor, ki spada v oznaki KN 1701 13 90 in 1701 14 90, ter sladkorno peso, ki spada v oznako KN 1212 91 80, pod pogojem, da pridobljeni proizvodi spadajo v oznako KN 1701 99 10 (beli sladkor).

(4) Uvoznik brezcarinskega surovega sladkorja je lahko drug subjekt kot izvoznik rafiniranega sladkorja in ima lahko sedež v drugi državi članici. Zato lahko izvoz belega sladkorja ali sladkorja v oplemenitenem proizvodu privede do uvoza neunijskega brezcarinskega surovega sladkorja v državo članico, ki ni država članica, v kateri je potekal prvotni izvoz. Vodilno načelo aktivnega oplemenitenja je, da so količine uvoženega blaga brez uvoznih in drugih dajatev v ravnovesju z ustreznim izvozom oplemenitenega blaga, v katerega je to blago vključeno. Vendar lahko v primeru EX-IM, kadar uvoz poteka v drugi državi članici, izvoz sladkorja iz ene države članice privede do večje razpoložljivosti sladkorja v drugi državi članici in vpliva na trgovino znotraj Unije.

([1]) UL L 347, 20.12.2013, str. 671, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/oj.
([2]) Uredba (EU) št. 952/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. oktobra 2013 o carinskem zakoniku Unije (UL L 269, 10.10.2013, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/952/oj).
([3]) Delegirana uredba Komisije (EU) 2015/2446 z dne 28. julija 2015 o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 952/2013 Evropskega parlamenta in Sveta o podrobnih pravilih v zvezi z nekaterimi določbami carinskega zakonika Unije (UL L 343, 29.12.2015, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2015/2446/oj).

(5) Kar zadeva celotni trg sladkorja v Uniji, statistika Eurostata glede trgovine kaže, da se je uvoz v okviru aktivnega oplemenitenja v zadnjih treh tržnih letih povečal. V tržnem letu 2022/2023 je bilo uvoženih 393 371 ton surovega sladkorja in 236 201 ton belega sladkorja. V tržnem letu 2024/2025 se je uvoz surovega sladkorja povečal na 587 472 ton, uvoz belega sladkorja pa se je zmanjšal na 154 915 ton, s čimer se je skupna količina uvoza sladkorja v okviru aktivnega oplemenitenja povečala na 742 387 ton, kar ustreza 5 % povpraševanja na trgu Unije.

(6) V prvih treh mesecih tržnega leta 2025/2026 je bilo v okviru aktivnega oplemenitenja uvoženih 257 405 ton surovega sladkorja in 61 537 ton belega sladkorja. V primerjavi s prvimi tremi meseci tržnega leta 2024/2025 je uporaba aktivnega oplemenitenja narasla za 43 %. Če se bo ta hitrost uvoza nadaljevala, bi lahko uvoz v okviru aktivnega oplemenitenja za celotno tržno leto sčasoma predstavljal 8 % ocenjenega povpraševanja Unije za tržno leto 2025/2026.

(7) Informacije iz uradnih obvestil držav članic o cenah belega sladkorja, površinah, na katerih se prideluje sladkorna pesa, in proizvodnji belega sladkorja, predloženih v skladu z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2017/1185 ([4]), kažejo, da se je zaradi nedavnega obdobja visokih cen sladkorja povečala finančna privlačnost kmetijske rastline, zaradi česar se je med tržnima letoma 2023/2024 in 2024/2025 povečala površina s sladkorno peso. Ustrezna proizvodnja belega sladkorja se je s 15,6 milijona ton v tržnem letu 2023/2024 povečala na 16,6 milijona ton v tržnem letu 2024/2025. V istem obdobju je povpraševanje Unije ostalo stabilno pri 15,3 milijona ton.

(8) Zaradi večje razpoložljivosti, stagnacije povpraševanja in močnega padca cen na svetovnem trgu se je povprečna cena belega sladkorja v Uniji od začetka leta 2024 znižala. Zadnja razpoložljiva povprečna cena Unije znaša 516 EUR na tono januarja 2025, kar predstavlja padec glede na najvišjo raven 856 EUR na tono decembra 2023.

(9) Več udeležencev na trgu Unije se je na presežno ponudbo odzvalo z zmanjšanjem proizvodnje sladkorne pese in belega sladkorja v Uniji. V tržnem letu 2025/2026 se je površina za gojenje sladkorne pese zmanjšala za 12 %. Vendar se je zaradi ugodnih pogojev za gojenje ocenjena proizvodnja zmanjšala le za 3 % na 16 milijonov ton belega sladkorja. Glede na razmere na svetovnem trgu se pričakuje, da bo velik delež presežne proizvodnje povečal že tako velike zaloge sladkorja v Uniji, ki so glede na uradna obvestila držav članic, predložena v skladu z Izvedbeno uredbo (EU) 2017/1185, ob koncu tržnega leta 2024/2025 znašale 2,3 milijona ton v primerjavi z 1,5 milijona ton na začetku tržnega leta 2022/2023.

(10) Poleg zmanjšanja površin za pridelavo sladkorne pese je bil odziv trga opazen tudi pri povečanem izvozu belega sladkorja. Statistični podatki Eurostata o trgovini za obdobje od 2022/2023 do 2024/2025 kažejo, da se je trg sladkorja Unije z neto uvoznega spremenil v neto izvozni trg. V tem obdobju se je običajni izvoz sladkorja povečal z 0,6 milijona ton na 1,6 milijona ton, medtem ko se je običajni uvoz zmanjšal z 2,3 milijona ton na 0,6 milijona ton. To odraža zmanjšano potrebo po sladkorju iz tretjih držav na trgu Unije in presežek proizvodnje Unije.

(11) Po statističnih podatkih Eurostata o trgovini se je med tržnima letoma 2022/2023 in 2024/2025 običajni uvoz in uvoz v okviru aktivnega oplemenitenja skupaj zmanjšal s 3 milijonov ton na 1,4 milijona ton sladkorja. Vendar je uvoz v okviru aktivnega oplemenitenja v obdobju 2024/2025 predstavljal 54 % celotnega uvoza sladkorja v primerjavi z 21 % v obdobju 2022/2023. V prvih treh mesecih tržnega leta 2025/2026 je delež uvoza v okviru aktivnega oplemenitenja znašal 58 % celotnega uvoza. Posledično je rast uporabe aktivnega oplemenitenja vse bolj izpodrinila povpraševanje po sladkorju s poreklom iz Unije ter oslabila tržni učinek zmanjšanja običajnega uvoza in povečanja običajnega izvoza.

([4]) Izvedbena uredba Komisije (EU) 2017/1185 z dne 20. aprila 2017 o določitvi pravil za uporabo uredb (EU) št. 1307/2013 in (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi s pošiljanjem informacij in dokumentov Komisiji ter o spremembi in razveljavitvi več uredb Komisije (UL L 171, 4.7.2017, str. 113, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2017/1185/oj).

(12) Poleg tega prehod z običajnega uvoza sladkorja na uvoz v okviru aktivnega oplemenitenja pomeni dodaten pritisk na povprečno ceno Unije, saj je povprečna uvozna vrednost CIF (stroški, zavarovanje in prevoznina) uvoza v okviru aktivnega oplemenitenja nižja od povprečne vrednosti CIF običajnega uvoza. Pri aktivnem oplemenitenju lahko gospodarski subjekti Unije uvažajo sladkor brez uvoznih in drugih dajatev s konkurenčnejšim poreklom od porekel, ki imajo prednostni dostop do trga Unije. Zlasti vse večji delež uvoza surovega sladkorja, ki ga je v primeru postopka aktivnega oplemenitenja EX-IM mogoče rafinirati in sprostiti v prosti promet na notranjem trgu Unije, ustvarja pritisk na cene sladkorja v Uniji, saj je trg bolj izpostavljen nizkim cenam na svetovnem trgu in zato okreva počasneje. Prav tako zmanjšuje učinkovitost skrbno umerjenih ureditev dostopa do trga, izpogajanih v okviru dvo- in večstranskih trgovinskih sporazumov, pri katerih se sladkor šteje za občutljivo blago, kot je zahtevala skupina na visoki ravni za sladkor v svojem poročilu z dne 5. julija 2019 ([5]).

(13) Tako je na primer v tržnem letu 2024/2025 povprečna vrednost CIF za surovi trsni sladkor iz oznake KN 1701 14 90, uvožen v okviru aktivnega oplemenitenja, znašala 469 EUR na tono, povprečna vrednost CIF za običajni uvoz surovega trsnega sladkorja iz oznake KN 1701 14 10 pa 604 EUR na tono. Te cene CIF se izračunajo na podlagi vrednosti in obsega teh uvozov v skladu s statistiko Eurostata glede trgovine. V okviru običajnega uvoza se surovi trsni sladkor, ki se uvaža za pridobivanje belega sladkorja, uvrsti pod oznako KN 1701 14 10, za katero velja postopek posebne rabe. V okviru postopka aktivnega oplemenitenja se oznaka KN 1701 14 90 uporablja za surovi trsni sladkor, uvožen za pridobivanje belega sladkorja.

(14) Čeprav je uvoz sladkorja v okviru aktivnega oplemenitenja uravnotežen z izvozom oplemenitenih proizvodov, prekomerna uporaba aktivnega oplemenitenja, zlasti uvoz surovega trsnega sladkorja za pridobivanje belega sladkorja, izpodriva povpraševanje po sladkorju s poreklom iz Unije na trgu Unije. Prispeva k slabšemu pogajalskemu položaju proizvajalcev sladkorja v Uniji, zamudam pri sklepanju pogodb ter povečuje verjetnost kopičenja zalog in prodaje po nižjih cenah. Ti učinki lahko spremenijo oblikovanje cen in načrtovanje prodaje na trgu Unije ter tako povzročijo motnje na trgu.

(15) Komisija na podlagi navedenega meni, da je trg sladkorja Unije moten in bi lahko bil še bolj moten zaradi stalno naraščajočega deleža uvoza v okviru aktivnega oplemenitenja, zlasti za surovi trsni sladkor, ki se uporablja za pridobivanje belega sladkorja, katerega vrednost CIF je nižja od vrednosti CIF običajnega uvoza in znatno nižja od povprečne cene Unije.

(16) Zato bi bilo treba opustiti uporabo postopkov aktivnega oplemenitenja v sektorju sladkorja za surovi trsni sladkor, ki se uporablja za pridobivanje belega sladkorja. Glede na to, da povečanje uvoza v okviru aktivnega oplemenitenja zadeva predvsem uvoz surovega trsnega sladkorja, ki predstavlja največji delež v celotni uporabi aktivnega oplemenitenja in največjo razliko v ceni v primerjavi z običajnim uvozom, je sorazmerno, da se uporaba postopkov aktivnega oplemenitenja opusti le delno, tj. samo za surovi trsni sladkor, ki se uporablja za pridobivanje belega sladkorja.

(17) V izogib nadaljnjim motnjam na trgu bi bilo treba izdajanje novih dovoljenj za aktivno oplemenitenje surovega sladkorja z oznakama KN 1701 13 90 in 1701 14 90, ki se uporablja za pridobivanje belega sladkorja, in uporabo sladkorja kot enakovrednega blaga, kot je opisano v Prilogi 71–04 k Delegirani uredbi (EU) 2015/2446, opustiti z dnem objave te uredbe v *Uradnem listu Evropske unije*. Za ohranitev pravne varnosti in preprečitev motenj v pogodbenih obveznostih, ki že veljajo na podlagi že izdanih dovoljenj, bi bilo treba določiti prehodno obdobje 30 dni, po katerem bi bilo treba začasno preklicati obstoječa dovoljenja, ki dajejo pravico do uporabe aktivnega oplemenitenja za surovi trsni sladkor ali uporabe enakovrednega blaga.

(18) Glede na ocene proizvodnje za tržno leto 2025/2026 in nakopičene zaloge, ki se bodo prenesle v tržno leto 2026/2027, se pričakuje, da bo trg po koncu tekočega tržnega leta 2025/2026 še naprej izpostavljen motnjam zaradi uvoza v okviru aktivnega oplemenitenja. Zato je primerno opustiti ustrezne postopke aktivnega oplemenitenja za surovi trsni sladkor za obdobje 12 mesecev do 27. maja 2027. Komisija bo učinek opustitve pregledala v šestih mesecih od datuma začetka veljavnosti.

(19) Ukrepi iz te uredbe so v skladu z mnenjem Odbora za skupno ureditev kmetijskih trgov za poljščine in oljčno olje –

([5]) https://agriculture.ec.europa.eu/farming/crop-productions-and-plant-based-products/sugar_en.

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

1. Z dnem začetka veljavnosti te uredbe se opusti uporaba postopkov aktivnega oplemenitenja za surovi trsni sladkor iz oznak KN 1701 13 90 in 1701 14 90, ki se uporablja za pridobivanje oplemenitenih proizvodov iz oznake KN 1701 99 10 (beli sladkor).

2. Odstavek 1 se ne uporablja za uvoz v okviru postopka aktivnega oplemenitenja v obdobju 30 dni od datuma začetka veljavnosti te uredbe v skladu z dovoljenji, veljavnimi na ta datum.

Člen 2

Komisija v šestih mesecih od datuma začetka veljavnosti te uredbe pregleda učinek opustitve iz člena 1 in sprejme vse potrebne ustrezne ukrepe.

Člen 3

Ta uredba začne veljati na dan objave v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se do 27. maja 2027.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v državah članicah v skladu s Pogodbama.

V Bruslju, 26. maja 2026

Za Komisijo
predsednica
Ursula VON DER LEYEN